

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MAGNAR KRUSE BJØRGE

FAMILIEN ABELSETH

ÅLESUND 1960

Oversiktstavle over Abelseth-ætta.

Oluf Jonsen Abelseth,
ca. 1570-ca. 1653, lensmann i Valle.

Laurits Abelset, Ole Solnør, Birgitte, Anne, N.N. N.N., død før 1653.
ca.1616-90, d.ca. 1660, g.m. (Datter),
lensm. og handelsm.g.1)Anne Pedersd. Hans g.m. Ole.
g.m. Margrete g.2)Maren Eriksd. Aurdal.
Laugesd. Gamst. d.1691,
5 barn.

Ole Lauritsen Abelseth, ca.1658-1711, Ragnhild Lauritsd. Abelseth, 1660-1733,
lensmann og handelsm. g.m. Maren g.m. lensm. i Ørsta Knut Nilsen Viig,
Alstrup -1714. 1659-1704, 12 barn, Se tavle 2.

Laurits A., Margrete A., Elisabet A., Mads A., Chrisoph. A., Paul A., Jens A.,
1680-1713, 1682-1744, 1683-1755, 1685-1719,1688-1764, 1693- 1687-17-
handelsm. g.m.hr. handelsm. handelsm., 1742, 54.
g.m. Emte S. Rasmus proprietær, g.m.
Stokberg, Brandal, g.m. Chær- Elisabet
1685-1776, 6 barn. lotte Brandal,
2 barn. Møller. 4 barn.

Anne A. Ole A. Anders A. Henning A. Maren A. Charlotte A. Ole, Carl, Christen M
1718- 1719- 1721-22. 1723-74, 1725-61, 1727-1804, A. 1734-99
1799, 1728. sognepr. g.m.lens-g.m. Nils proprietær
g.m.J. til Haram, mann P. Hagerup, g.m. Bir-
Høyrup, g.m. Mar- Møller. handelsm. gitta
handelsm. grete Na- Giske. Brandal.
gel, 1793.

Christoffer A., Kristine Hans Henninge Maren Charlotte Henning Margrete
1751-1807, 1754-1829, Thiis 1758-7-. 1759- 1762-1848,1766-1798, 1767-1840,
handelsm. g.m. Nik. Nagel, 1798, g.m.Chr. handelsm., g.m.pro-
g.m. Emte Astrup, 1725- g.m. Honning- g.m. Emte prietær
Honning- sognepr. 1795, Ole P. dal, Hagerup, Nils
dal, til proprie- Tonning,handelsm. 2 barn. Mecklen-
4 barn. Ørskog, tær, handelsm. burg.
7 barn. 1 dtr. 5 barn.

Familien Abelseth.

En av de mest ansette og rikeste slektene på Sunnmøre var Abelseth-ætta og mange av dens medlemmer har spilt en ikke ringe rolle i det sunnmørske kulturliv. Under forskningen av denne slekt har jeg dratt den slutning at denne slekt har sin del av utviklingen av de fremste kulturpersonligheter på Sunnmøre, som har hatt sin betydning for hele Norge. Der er en innflydelse til Hans Strøm og fra ham til Sivert Aarflot og Ivar Aasen.

Slekten har sitt navn fra gården Apalset i Ørskog, som har sitt navn etter de villepler som vokste på gården. (H. Strøm nevner i sin Søndmørs beskrivelse b.l s.214 (1762) at der ennå dengang vokste en mengde villepler.) Gården ligger vakkert til nede ved fjorden i den vakre Ørskogbygda, sydvest for Sjøholt. Første gang gården nevnes i skriftlige dok. er i et brev dat. Nidaros 19. feb. 1325, hvor det sies at "Husfrøya" Herborg Berdorsd. skjenket til korsbrødrene i Nidaros 2½ mamatabøl i Apallasetr i Øyraskog sammen med annet jordegods i Leira Hjørundfjord, Bruavoll i Sykkylven - mot å få provent (kosthold) for seg og sin tjenestekvinne. (D.N. IV, 151). I et senere brev sees det at hun er misfornøyd og ville reise tilbake til gårdene sine på Sunnmøre, og korsbrødrene stilte flere forslag for henne om hun ville bli boende der, og de betinget seg å kjøpe resten av hennes eiendom i Apalset. (D.N. V, 201.) Hvordan det videre gikk vites ikke. Herborg Berdorsd. er ant. søster til Gulbrand Berdorson i Vik (Sykkylven), som den 19/4 1344 var lagrettesmann da Erling Vidkunson kjøpte gården Humla i Borgund (D.N. V, 171.)

Neste gang gården nevnes er i Aksel Bolts jordebok ca. 1440: "Ilen matrona Ragna leganit sancto Olavo 1000 testamenti unæm pismaturan Salonum item vocatum Appalsæter, et dat omti unam piscaturam Salanom item 1 øre." Domkirken eide 4 m.m.b. og lakseverpet. Matrone Ragna er vel identisk med hustru Ragna Ingemundsd. fra Island, g.m. Jon Mok. De solgte på samme tid noe jordegods til erkebiskopen. (A. B.jb.) Ved reformasjonen kom dette gods i Abalset over til kronen. Ørskog kirke eide resten.

I tiendepengemanntallet 1520 bodde der på gården Abelseth en Bloff som betalte en halv mark sølv i skatt. (N.R.J. 11-105.) H. Strøm forteller et sagn om en jyde som skulle være så rik og bodde på Abelset. Da Mads Dalkarl i 1560 årene reiste omkring på Sunnmøre og herjet og drap jyder - rømte denne mann fra Abelset etter å ha gravt ned pengene sine. (N.S.Sunnm.beskr. b.l. s.214.) Denne jyde skulle være stamfar til Abelsethætta sier sagnet. Slike sagn har en mange av, men da kan ikke i dette tilfelle bevises at denne mann hvis han har eksistert, har noe med Abelsethætta å gjøre. Slike fabler om nedgravde skatter har en jo nok av, men det er ingen som greier å finne slike skatter.

Den første kjente mann av Abelsethslekta er Oluf Jonsen, som i skattemanntallet 1603 var kronens leilending og betalte 10 rdl. i skatt; han betalte også skatt for 4 mellag bortbyggslet jordegods. Gården brukte han sammen med en Otto, og der nevnes også en Ingebrigt Abelvold og Håvard dō, som muligens må regnes til gården Storvik. I 1614 brukte Oluf Abelset 4 pund fisk og Ingebrigt Abelvold 2 pund. Gården var skyldsatt til $1\frac{1}{2}$ vog fisk. Oluf var lensmann til sin død i 1653. Han er vel født ca. 1570. I 1618 betaler han odelsskatt av 8 mellag, i 1640 av 10 mellag, i 1643 av $3\frac{1}{2}$ vog fisk (lensregnskapene). I koppskattmanntallet betalte han 1 ort; hans qvinde oc søn $\frac{1}{2}$ dale, og hans to drenger og pike 1 ort. Lensmannsdistriktet Valle skiprede omfattet Skodje og Ørskog og mesteparten av Sykkylvens herreder. I 1649 møtte hans sønn Laurits på tinget som lensmann "for faderens svagheds skyld". (Fylkestinget på Molvær d.12/2-1649, tingbok nr.2 f. Sunnmøre.)

Hva Oluf Abelseths kone har hett fremgår ikke av kildene. Men da de fleste av barna har en datter ved navn Ragnhild, ligger det nær å tro at hun har hett Ragnhild (Lauritsd. ?)

Oluf Jonsen Abelset døde i 1653, skifte etter ham er datert Abelset 10/10 1653. (Gl. dok. Bergenshus.) Bare jordegodset nevnes og bestod av 10 mellag i Sjøholt 1 pund i Egge, 2 mell. i Sjøholtstrand og $1\frac{1}{2}$ mell. i Hatlen, alle i Ørskog. Barna var sønnene Laurits og Ole, døtrene var Birgitte og Anne: og 2 unavngitte: 1-6.

1) Birgitte Olsd. Abelseth, g. på Aurdal i Sykkylven.

- 2) Anne Olsd. Abelseth var g.m. Hans Aurdal, og hadde sønnen Christen Hansen Aurdal, som nevnes som nevnes som lagrettesmann i 1682. Hans Aurdal var sønn til Peder Olsen Aurdal, som i et dok. av 1590 nevnes som lensmann i Valle skiprede. (R.A.)
- 3) N.N. Olsdtr. Abelseth, var død før 1653, g.m. en Ole og hadde etterlatt en datter Birgitte.
- 4) N.N. Olsdtr. Abelseth, var også død før 1653 og hadde etterlatt 2 døtre Ragnhild og Ingeborg Gundersdøtre.
- 5) Ole Olsen Abelseth, fikk på skifte etter faren tildelt 10 mell. i Sjøholt og 1 pund i Egge som eget og søstre og søsterdøtres odelsgoods. Han bygslet 2 ødegårder under Spjelkavik (Gjerdet og Spjelkaviknes), 6 mell. som det ikke var hus på av kronen i 1644 (lensregnsk.). Han var g.m. Anne, datter til handelsm. Peder Pedersen i Vegsund, d.1647, og Anna Iversd., prestedatter fra Norddalen, d. 1633. Ca. 1649 ble han g.2.gang m.Maren Eriksd. I 1652 måtte Ole Olsen overlate sin gård til sognepresten til Borgund hr.Chr.Hiermann, da denne søker om å få denne gård tillagt til prestegården for dennes ringhets skyld. Hvilket han også fikk innvilget. Ole Olsen bygslet da gården Solnør i Skodje som tilhørte kronen. Han døde ca. 1660 og etterlot seg 5 barn. Maren ble g.2)m.Mads Hansen, skifte etter henne ble holdt 19/8-1691. Boet utgjorde kun 48 rdl. 4 ort 4 sk. Barn: a-e.
 - a) Ole Olsen Solnør, f.ca. 1651, d.1718, bygslet Solnør 17/3-1691 av amtmann Jonas Lillienkiold, men 12/10 s.å. solgte eieren gårdene Solnør og Sorte til lensm. Ole Lauritsen Abelseth for et allerede opptatt lån på 200 rdl. Han var 1701 sorenmann for Valle, kort før sin død var han lensm. i Valle. Han var g.m.Maren Ibesd., skifte 9/7-1721 etter henne og sønnen Ibe, bruttoformue 84 rdl. 3 ort 8 sk. 8 barn:Ibe,1695-1721 - Ole, 1793, Solnørdal - Lars, 1703,- Henrikke,1699 - Maren,1696 - Anne-Maren,1697 - Anne,1700.
 - b) Anne Olsd. Solnør.
 - c) Ragnhild Olsd. Solnør.
 - d) Maren Olsd. Solnør.
 - e) Karen Olsd. Solnør.

6) Laurits Olsen Abelseth, f. på Abelset ca. 1616, d. samme st. omkr. 1690. Han etterfulgte faren som lensm. i Valle skiprede. Gården hadde han overtatt i farens levetid, for på tinget 23/2-1650 fremla han slottsherrens (Ove Bjelke) brev av 25/6-1649 på at han skulle nyte sin påboende gård til brukelig underpant og fri for landskyld for sølvforstrekning av 40 rdl. i den siste feidetid. Dessuten fremla han pergamentbrev på at han hadde blitt tilskjøttet nabogården Storvik for 20 rdl. i sølvforstrekning, men var taksert for 32 rdl., så han hadde levert de resterende 12 rdl. på Bergenshus. (Sunnm. tingbok nr. 1 fol.77). Denne gård brukte han til "avlsgård" under Abelset. (Besetningene på disse gårdene var i 1711: Abelset 17 kyr, 1 okse, 2 hester, 8 geiter og 16 sauer, Storvik: 14 kyr, 2 hester, 29 kyr utsatt i bygda til foring. Sk. e. Ole Abelseth.) Han fikk på skifter etter faren 2 mell. i Sjøholtstrand og 1½ mell. i Hatlen. I 1658 d. 28/7, solgte han og bøndene i Ramstaddalen i Ørskog deres odelsgoods etter "deris salige foreldre ere thilfaldne" 3½ mell. 3 mark i ødegården Nysæter i Ramstaddalen til sin "svoger og frende" Knut Pedersen på Langlo, lensm. i Dale skiprede, og hans hustru Sigrid Pedersd. Laurits Abelseth eide ½ fjerdingsbøgg og fikk 1 rdl. for dette. (Orig. i R.A.) Han førte familien i været økonomisk sett - ikke minst da han ble g. ca. 1647 m. den rike Margrete Laugesd. På et sølvkrus som nevnes i skiftene fl.ganger, står Laurits Olufsen Abelseth og Margrete Laugesd. Gamst 1686. Hun levde ennå på Abelseth i 1694, da hun undertegnet en bygselseddel (Sunnm. tingb. nr.XII, fol.12), og nevnes også i manntallet 1701 uten alder, skiftet etter henne finnes ikke. Hennes far var den rike handelsmann Lauge Jensen på Riksheim i Sykkylven. Beviset for dette er at Laurits Abelseth arver og dels kjøper det jordegods som Lauge Jensen og hans kone Lisbet Sjursd. eier. (P. Fylling anfører uriktig i sine Folkesagn nr.6 (1878) s. 39 at Margretes far het Lauge Nilsen og var kjøpmann på Molde. Fylling forveksler nok Lauge Nilsens datter Margrete g.m.kapt. Joh.Fr.Bæverfau, som 1703 eide halve Moldegård. Se N.S.T. XI, s.278). Lauge Jensen på Jarnes betalte i 1617/18 skatt av en flomsag (lensregusk.). I

odelsmanntallet 1621 for Valle skiprede betalte Lauge Jensen Riksheim odelsskatt av 40 mell., Lisbet Sjursd. Riksheim bet. for 12 mell. gods og Adelus Sjursd. for 12 mell. gods. Lauge Jensen utskiper i 1622 flere partier trelast, kalles uttrykkelig borger i Bergen (ikke i reg. til Bergens Borgerbok), innførte samtidig rug. (lensregnsk). I 1628/29 bet. han odelsskatt av 40 mell. og Lisbet Sjursd. av 12 mell. og hr. Oluf på Dolmen (prestegården på Hitra) av 12 mell. (Adelus part). I 1629/30 bet. han skatt av 36 mell. Lisbet Sjursd. av 6 mell. Oluf på Dolmen av 6 mell. Lisbet Stensd. på Nordm. av 16 mell. (svarer akkurat til forminskelsen i Lauge og de to Sjursdtrs. gods). I 1635/36 bet. han sk. av 12 mell. gods, Lisbet Sjursd. og Lisbet Stensd. nevnes ikke. Lauge er oppført som enestebruker av Riksheim. Han nevnes siste gang i 1658 (knegteskattlisten). Lensm. Laurits Abelseth eide i 1661 $2\frac{1}{2}$ vog $\frac{1}{2}$ pund i Riksheim og 2 vog i Strømsheim (lensregnsk.). Sønnen Ole eide disse gårdene v. hans skifte. Dessuten eide han 1 vog 1 pund 12 mark i Torvik i Nærø skiprede. Denne gården var i 1647 bl. Milde Audensd., hr. Melkior i Hevnes etterleverskes gods (iflg. lensregnsk. 1647 eide hun i Rovde skiprede 3 gårder og i Nærø skiprede 2 gårder tils. 8 vog 2 pund 6 mark fisk, i 1660/61 7 vog 2 pund 6 mark og i Valle $12\frac{1}{2}$ vog 7 mrk., i 1661 8 vog, og deribl. var halve Strømme og Riksheim. Jacob Melkiorsen eide 1646/47 4 vog i Valle skipr., i 1661 1 vog 1 pund og 6 mark fisk i Riksheim og 2 vog i Strømsheim.

Lisbet Sjursd. Riksheim har vel vært konen til Lauge Jensen på Riksheim. Hennes far var Sjur Torkjellsen på Helgebo- stad på Hitra, som nevnes i et utrykt dipl. i R.A. av 16/4-1589 som odelsmann i en gård i skogn ~~Rim~~ på sin morsside. I 1597 stevner han hr. Hans Andersen, kantor i Trondheims domkirke for 4 gårder i Trøndelag som hans mors stefar Jon Gullsmed, rådmann i Trondheim, med sin svigermor Sigfrid og hans hustru Ragnhilds samtykke hadde pantsatt til domkapitlet for over 80 år siden, og påstod at pantet var gjenløst - uten at godset var tilbakelevert (N.H.D. b.IV, s.111). Sjur Torkjellsen var sønn til hr. Torkjell Sjursen, kapellan i Hevne på Hitra. Er vel identisk med den Torkillus "Siguardi Trumsencis Norlandus" som ble innmatr. i Rostock i nov. 1553 (Daae:Matrikler, s.83). I 1563 solgte han 1 spann i

Rinnan i Skogn på sin hustrus vegne, Birgitte Jacobsd. og på Oluf Sjursens barns vegne til Arne Kaaresen (utr.dipl. i R.A. av 1589). Han var død før 4/7-1577 (utr.dipl. i Videnskapsselskapet bibl. Trondheim), da 8 menn i Sykkylven bevitnet at hustru Birgitte, hr. Torkjells etterleverske i Hevne spurte Peder Olsen på Riksheim m. fl. om hr. Torkjells godmor (mormor) hustru Guri Jonsd. - hvortil Peder svarte at hustru Guri sine barns samtykke og nærværelse i Bergen, hadde gitt sin kjære dattersønn Torkjell Sjursen, Anne Michelsd.'s sønn gårdene Strømme og Ramstad i Sykkylven, så han skulle bruke dem til å utdanne seg til prest for. (Brevet ble tinglest 26/7-1658 på Abelset). Den 11 sept. 1587 ble det på herredagen i Trondheim for en sak mellom hr. Michal Christensen på sal. Torkjells barns vegne, og Tomas Jensen (på Spjelkavik) ang. gården Ramstad, som de eide sammen med Gjervald Knutsen (på Synes, Vigra), og Torkjells forfedre hadde alltid rådt for bygselen - "thi the ware aff Karlekne oc forne Geruit oc hans alectninge ware aff quind-ekne". Gjervald hadde pantsatt halve gården til Tomas, som først hadde tatt bygsel av den pantsatte part, siden drev han bort dem som bodde på andre halvpart, hvis bygsel tilkom hr. Torkjells barn. Godset ble tildømt hr. Michal sammen med kosthold (N.H.D, b.1, s.216).

Etter dette må hustru Guri Jonsd. høre til den såkalte Synesætta, som må ha vært en lavadelssett, da flere av dens kvinner kalles hustru.

Oversiktstavle
over hustru Gyrids ætt.

Hustru Gyrid Jonsdtr. g.m. Mikkel

Anne Mikkelsdtr. g.m. Sjur

Hr. Mikkel Christen-
hr. Torkjell Sjursen, Even, Gudbrand, Gjertrudsen til Hevne.
prest i Hevne, g.m. (er ent.g.m. enken
hustru Berette e.hr. Torkjell eller
Jacobsdtr. er en ættling etter
hustru Gyrid).

Sjur Torkjellsen på Helge-
bostad på Hitra.

Birgitte, g.l)m.hr. Hans Bernhoft,
sognepr. på Hitra, 2) Melchier Ja-
cob Falck, spr.p. Hitra, d. 1639, g.
2) Milde Audensdtr.

Lisbet, Birgitte, Adelus, Rasmus?
g.m. g.m.
Lage Jen- hr. Oluf
sen på på Dolm,
Riksheim spr. Hitra.
(Gamst?)
d.ca. 1660

1) Hans, 2) Jacob, 2) hr. Mikkel, 2) Gunhild
Bernhoft, Melchiors, 1628-62,
borger på d.ca. 1661, g.m. as-
Hitra. spr. i sesor
Melhus. Eilert
Schøller.

Margrete Lagesdtr. Gamst,
g.m. Lars Olsen Abelset,
lensmann i Valle.

hr. Melchior Mikkelsen Mille Mel-
Falck, ckiorsd.
spr. til Herø. g.m. Peder
Mentsen
Darre.

Laurits Olsen Abelseth skatter i 1679 av 36 vog odels-gods (lensregnsk.). I 1686 skjenket han og hans hustru Margrete Laugesd. den store messinglysekrone med givernes navn og årstallet 1680 til Ørskog kirke, hvor den fremdeles henger. Der skal også ha hengt epitafium over dette ektepar i kirken, men dette er for lenge siden forsvunnet. 2 barn: A-B Ole og Ragnhild g.til Ørsta, hennes etterslekt kommer bakerst.

A. Ole Lauritsen Abelseth, f. på Abelset ca. 1658. Han etterfulgte faren som lensmann i Valle skiprede og var også handelsm. Den 16/12-1678 tar han borgerskap i Bergen (Bergens Borgerbok 1). I 1685 er han oppført som borger i Langskipstø. i Ørskog, eide og brukte en liten flomsag i Honningdalen, hvor han det følgende år er oppført som borger (lensregnsk.). I 1687 skatter han av 12 vog 1 pund gods - "Nu arvet efter sin fader Lars Abelsetter 14-0-18".(Lensregnsk.). Han var g.m.Maren Madsd. Alstrup, dtr. til sognepre. til Norddalen Mads Paulsen Alstrup (1610-1669). (Lampe sier i sin Bergens stifts geistlighet 2, s.251 at hun var g. 3 ganger: 1)m.Claus Nilsen, 2)m.Henrik Stats, 3)m.Ole Abelseth. Det er feil. Det var søsteren Else som var g.m. Claus Nilsen Svers på Slinningen. Henrik Stats var hun neppe g.m. Skifte etter Ole Lauritsen ble holdt på Abelset den 14/3-1711. Boets bruttoformue 7786 rdl.2 ort 8 sk., nettoformue 7585 rdl. 6 sk. (Sundmøre skifteprotokoll nr. 3 fol.16). Tilsammen var der 108½ vog 9 mark fisk i jordegods, mest i Ørskog, Skodje og Sykkylven, men også i Borgund og Vatne. Skifte etter madame Maren Alstrup den 11/12-1714. Brutto 4584 rdl. 5 ort 11 sk. Netto 3639 rdl. 1 ort 5 sk. (S.skprk.nr.3 fol. 346).
7 barn: 1-7.

1) Laurits Olsen Abelseth, f.på Abelseth ca. 1680, d.1713 i Honningdal, hvor han bodde som handelsm., skifte 9/1-14. Boets brutto 1002 rdl. 2 ort 8 sk. Netto 424 rdl. 5 ort 1 sk. (S.skprk. nr. 3 fol. 341.) Han ble 14/8-1708 g. i Borgund kirke m. Emte Hansd. Stokberg, f.1685 på Vågnesholmen i Borgund, hvor faren Hans Frantsen Stokberg og Anne Nilsd. Svers var handelsm. etter Annes far Nils i Holmen og Mein Clauds. (Svers). Emte ble g.2)1717 m.

Handelsm. Petter Jetmundsen Stordalsholmen, d. 1767 i Honningdal, sønn til handelsm. på Stordalsholmen Jetmund Eriks. Emte døde 1776 i Honningdal. Med første mann 2 barn: a-b. (Fylling oppgir feilaktig et 3. barn, Sundmørs Perhist. s.27.)

a) Ole Lauritsen Abelseth, død før faren i 1713.

b) Anne Lauritsd. Abelseth, f.1709 i Honningdal, s. barnløs på Giske 28/5-1790, g.1739 i Borgund kirke m.enkemann Jens Jørgen Heide, sorenskriver over Sunnmøre 1724-1741. Han hadde tidligere vært g.m. Magdalene Blix (datter? til handelsm. på Tyskholmen og lensm. i Borgund skiprede i 1680 åra, Jens Olufsen Blix). Hans økonomiske stilling var miserabel, så han måtte pantsette sine hus og skrivertollen på Sunnmøre og hustruens jordegods til Christoffer Abelseth. Han var dessuten forsømmelig i sin embedsførsel, så ved hans død stod ca. 100 skifte ubeskrevet.

2) Margrete Olsdtr. Abelseth, f. på Abelseth ca. 1682, død samme st. ug. 1740, begr. 13/1-1741 på Ørskog.

3) Elisabet Olsdtr. Abelseth, f. på Abelseth ca. 1683, død på Fana prestegård 1755, g. ca. 1709 m. hr. Rasmus Pedersen Brandal, sønn til hr. Peder Rasmusen Brandal, sognepr. til Norddalen, og Margrete Jørgensd. Beyer (enke etter hr. Mads Paulsen Alstrup). Han var stud. fra Bergens katedralskole 1691, studerte teologi og tok embeds-eksamen 1693, ble samme år res.kap. til Norddalen. 1707 ble han sognepr. til Vanylven, hvor han døde på Torvik prestegård 1731, skifte 7/12-1731, formue 1980 rdl. 4 ort 11 sk. 5 barn: a-e.

a) Peder Rasmusen Brandal, f. i Vanylven 31/1-1710, d.på Fana prestegård 12/2-1757. Stud. fra Bergens Katedral-skole 1729, studerte teologi og tok embedseks., ble 1736 pers. kap. til Gloppen hos sognepr. Schreuder, 1738 ble han sognepr. til Tysnes og 1740 til Fana. G.28/7-1740 m.Else Marie Schreuder, f.1707, d.1791, datter til sognepr. til Gloppen, Peder S. og Barbara Finde. 5 barn: 1-5.

1) Barbara Brandal, døpt 6/7-1741, d.1749.

2) Rasmus Brandal, døpt 19/12-1742, d.30/12-1825 i Ytre Holmedal som major, g.m. Abel Marie Meldal, f. i

Romedal 24/11-1738, d. 24/11-1816.

- 3) Peder Brandal, døpt 3/3-1745, d. i Fana 27/4-1788, stud. fra Bergens katedralskole 1764, stud. teol. og tok embedseks. 1771, ble sognepr. til Fana 1773, g. i København 6/6-1776 m. Helene Catrine Wefling, f. og d. i Kbh. den 6/5-1821, hvortil hun flyttet etter mannens død sammen med 2 barn: Elisabet, f. 5/3-1777, og Christine, f. 3/10-1786.
- 4) Jens Schreuder Brandal, døpt 1/11-1747, d. 1773 som kjøpmann i Bergen, ug.
- 5) Ole Mathias Brandal, døpt 20/10-1752, d. 1753.
- b) Ole Brandal, f. 1711 i Vanylven, d. som student 1729.
- c) Helene Brandal, f. 1714, d. ikke i kirkeb., g. 5/6-1764 i Skodje kirke m. enkem. Hans Nilsen Læg (1713-91), handelsm. på Valderhaugstrand.
- d) Mads Brandal, f. i Vanylven 1717, d. som student 1740.
- e) Birte Margrete Brandal, f. i Vanylven 1719, d. 1807 på Abelset, g. 1773 i Ørskog med sitt søskenbarn Christen Møller Abelseth, f. 1734, d. 1799. Ingen barn.
- 4) Mads Olsen Abelseth, f. på Abelset ca. 1685, d. på Larsnes 1719 uten barn, g.m. enke Maren Hellekande (1658-1743), enke etter handelsm. på Larsnes Ove Christensen Froch. Ved skifte var hans formue 3563 rdl.
- 5) Christopher Olsen Abelseth, f. på Abelset ca. 1689, d. der 22/8-1764. Han overtok slektsgården på Abelset, og drev også handel og kjøpte opp jordegods. Den 19/12-1724 kjøpte han Hjørundfjord kirke for 110 rdl. Og samme tid kjøpte han Ørskog kirke for 450 rdl. Etter sin ug. svoger Christen Møller arvet han i 1737 Ulstein kirke, og etter svogeren Hans Møller arvet han i 1734 $\frac{1}{2}$ del av Borgund kirke (Sunnm. ting. og skifteprk. for de nevnte år). (Fylling sier i sin Pers.hist. s.33 at i 1734 var Christopher birkedommer over Svanøgodset (?) Er vel feil.) I 1715 ble han i Bjørkavåg viet i huset etter kongl. tillat. med Charlotte Amalie Møller, f. i Bjørkavåg 1692, d. på Abelset 1775, datter til fogd på Sunnmøre, Andreas Hansen Møller, f. i Sønderborg 1645, d. i Bjørkavåg 1708, og hans hustru Anne Christensd. Randers, f. 1652, d. 1728. Charlotte Amalie Møller satt i uskiftet bo etter mannens

løsøre 1604 rdl., gjeld 525. Et sørgedikt over Chr. Abelseth ble skrevet av H.J.Reutz (sen.gullsmed i Norddalen). (I Universitetsbibl.manusk.saml. ikke i noen norsk bokfortegnelse før 1814):

"Et Lidet Sørge-Rim over Ædle og Høyfornemme (nu Salig) Christopher Abelseth, Fornemme Proprietarius og Kirkecyer paa Sundmør Enfold ig dog velment fremsendt, af Den Afdødes og Sørge Huusets unge Ven og vendskyldige Tjener H.J. Reutz. Imprimatus: J.Rennort. Bergen 1764. Trykt hos Kongl.Majst.priviligerte Bogtrykker, Christopher Kothert."

11 barn: a-k.

- a) Anne Christophersd.Abelseth, f. på Abelset 1718, d. 1799, g.1778 i Ørskog kirke m.Jan Herman Høirup, som begynte å drive handel på Abelset og fikk med sin kone mange penger, flyttet så til Stordalsholmen, men gikk der konkurs i 1788. Da de ikke hadde barn betinget Høirup seg livsopphold hos svogeren Christen Abelseth, og etter dennes død hos Nils Meckæenburg, g.m. Margrete Marie Abelseth. Høirup døde i Honningdalen i 1828.
- b) Ole Christophersen Abelseth, f. 1719, d.1728 på Abelset.
- c) Andreas Christophersen Abelseth, f. 1721, d. 1722.
- d) Henning Christophersen Abelseth, f.12/12-1723 på Abelset, d. på Haram prestegård (Kjerstad) 26/6-1774. Ved skifte var hans bos brutto 9527 rd. Han ble stud. fra Bergens katedralskole 1743, stud.teol. og etter å ha tatt teologisk embedsoks. ble han huslærer hos biskop Pontopidan i Bergen til han 11/7-1749 ble res.kap. til Holmedal, 1755 søkte han om å bli forflyttet og ble utnevnt til sognepr. til Haram på Sunnmøre, og ble første sognepr. i dette kall, som tidl. hadde vært kapellani under Borgund. Harams kallsbok (i Trondheims statsarkiv) sier om Henning Abelseth at han var elsket og æret av alle rettsindige, saknet av de fattige, og han var i sin embedsførsel en nidkjær og duelig mann. Den 13/7-1750 inngikk han på Svanøen i Sunnfjord i ekteskap med Margrete Marie Nagel, datter til den rike fogd over Nordfjord og Sunnfjord Hans Thiis Nagel (1700-1767) og

Kristine Worm. Etter mannens død flyttet Margrete Marie Nagel til Søvik i Borgund, som mannen hadde kjøpt i 1767 av Jørgen Mathias Furstenberg. I 1777 ansøker hun om å få drive handel der, men dette ble henne nektet, fordi hun ville trekke til seg handelen fra nordøyene til skade for de handlende i Borgundsund (Sunnm. tingb.nr.XV). Hun døde 15/11-1793 på Eid i Nordfjord hos søsteren Anna Laurentse Nagel, g.m. sognepr. Samuel Bugge Leganger. Barn:1-8.

1) Christopher Henningsen Abelseth, f. i Holmedal 6/9-1751, d. i Fyllingen i Borgund i 1807. Student fra Bergens katedralskole 1771, vendte tilbake til Sunnmøre og ble handelsm. i Fyllingen på Sula. G. 6.nov.1777 m.Emte Dorothea, datter av handelsm. og gjestgiver Ole Henningdal (1725-86) og Mette O. Rue. Han var meget formuende, men det gikk dårlig med handelen, så han måtte pantsette sitt jordegods og handelsstedet. Han hadde i 1790 sluttet å handle (tingbok), men hele hans formue gikk med til å dekke gjelden. 4 barn: a-d.

a) Henning Christophersen Abelseth, f.28/7-1778 i Fyllingen, eide hus på Molde og var kjøpmann der, visstnok ugift.

b) Christine Margrete Christophersd.Abelseth, f. i Fyllingen 4/2-1779, g.9.nov.1807 m. Johan Daniel Stub, f.1781, d.1840 i Fyllingen, hvor han overtok handelsstedet etter svigerfaren. 2 barn: baker Stub og skipper Mathias Stub.

c) Hans Christophersen Abelsæth, f.i Fyllingen 1780.

d) Petter Christophersen Abelseth, f. i Fyllingen 1782.

2) Kristine Margrete Henningsd.Abelseth, f. i Holmedal 1754, d. på Ørskog 2/11-1829, viet i huset i Søvik 20. sept.1777 med Nicolai Astrup, f. i Ørskog 6/12-1748, sønn av sognepr. til Ørskog, Nils Astrup (1717-1792) og Gjertrud Rasmusd.Brandal (1725-). Han ble pers.kap. til Ørskog 1774 og sognepr. samme sted 1792 og døde der 2/3-1802. 7 barn: a-g.

a) Nils N.Astrup, f.10/11-1778, d.26/9-1835. Han tok juridisk embedseks. og ble fogd i Raabygdelaget i 1813, g.21/8-1816 på Molde m.Ingeborg Ross Muller, f.24/5-1788 i Tr.heim, dtr. til kjøpm. Ole C.R.

- Muller og Anne Marie Brandt, d.8/10-1848. 9 barn.
- b) Gjertrud Marie Astrup, f.3/2-1780, d.13/11-1827, g. m.Hans J.R.Synnestvedt, f.20/4-1777, d.21/6-1841, kaptein og veimester i Romsdals amt. 10 barn.
- c) Henninge Margrete Astrup, f.10/7-1781, d.10/9-1819, g.13/8-1811 m.Hans Thiis Leganger, f.4/6-1776, d. 15/6-1842, sønn til Samuel Bugge Leganger, sognepr. til Eid, og Anna Laurentse Nagel, søster til hr. Henning Abelseths hustru, altså var Henninges mann fetter til hennes mor. Han var militærutdannet, ble 1812 kaptein og 1818 sjef for Gloppens kompani. Han tok avskjed 1841. 2 barn:Nicolai og Laurentse Leganger.
- d) Anna Elisabet Astrup, f.1785, d. i Tr.heim 1839, g. m. sognepr. til Ørskog Lars Jessen, f. 1772 på Fyn, d. som sognepr. til Stadsbygden i Trøndelag 1835. 2 barn:Nicolai og Sophie Jessen.
- e) Henning Martin Astrup, f.12/3-1787, d.13/4-1845, kjøpm. i Larvik, g.m.Maren Dorothea Lohrbauer, f. 13/1-1791, d.20/5-1835. 6 barn.
- f) Petter Andreas Astrup, f.10/12-1790, d.2/4-1859, lensm. i Vaaler og senere i Solør, g.23/2-1831 m. Karen Sophie Tønder, f.19/7-1800, d.11/4-1883, datter til borgermester i Fredrikshald Ole H. Tønder. De var barnløse.
- g) Marthe Sophie Astrup, f.14/7-1792, d.8/8-1848, g. 30/5-1844 m.enkem. Lars Thomesen, handelsm. i Tusvik. Barnløs.

(Se videre om ettersl. etter de 5 første descendenter i "Slægten Astrup" av F.C. Sommer, Kbh. 1905, hvorfra noen av de her meddelte opplysninger om de 7 barn er hentet). (Endel av ettersl. også i Norske Slægter 1912.)

3) Hans Thiis Nagel Henningsen Abelseth, f. i Haram 1755, var elev av Seminarum Fredericanum i Bergen, ble der privat dimittert av rektor Arents og ble student 1775. Han fortsatte ikke å studere, men bodde siden i Søvik i Borgund som proprietær, hvor han døde 28/4-1795. Lampe sier uriktig i Bergens stifts geistlighed 2, s.119 at han var g.m.Siri Larsd.Stige fra Skodje. Det riktige er at hun var husholderske hos ham og fikk i 1792

sin arving ved sin død. (Kongelig konfirmert testamente fra avdøde Hans Thiis Nagel Abelseth til piken Siri Larsd. og deres notoriske datter Anne Laurentse. 11/4-1795, tinglyst 7/10-1796, tingbok 1796). Formue 4059 rdl. 13sk.

a) Anna Laurentse Abelseth, f. i Søvik 14/9-1792, d. i Ålesund 30/11-1871, g.l)1810 m.juveler Henrik Holtermann Mecklenburg, f. i Vegsund 1784. Han var en descendent etter Ragnhild Lauritsd. Abelseth og er behandlet lenger bak i boka. Han var proprietær til Søvik, omkom på sjøen utenfor Søvik i 1816. 5 barn: 1-5.

1) Hans Jacob Hjort Mecklenburg, f.1811, g.m. Marie Spørk, var gårdbr. i Ålesund hvor Eiks gartneri nå er. 2 døtre:Anna, ug - Ovidia, g.m. telegrafist Johnsen, Kr.sund N., barnløs.

2) Anna Bagge Mecklenburg, f.7/11-1813, d.27/1-1890, g.m.handelsm. på Valderhaugstrand, Andreas Løeg, f. 9/3-1804, d.10/4-1882, 4 barn:

a)Hans Henrik Løeg, f.4/5-1838, d.i Ålesund 4/7-1865 ug., handelsm. på Ullahammer.

b)Johan Herman Løeg, f.31/12-1839, d.1926, ug. handelsm. på Ullahammer, en dtr. Olufine, g.m. maskinist Johan Langva, Kolvikbakken.

c)Sevrin Johan Løeg, f.26/7-1842, d.15/1-1902, ug. tollstasjonsbestyrer på Valderøy.

d)Maren Sophie Løeg, f.10/4-1846, d.på Austnes 24/2-1923, g.m. Joakim Marius Holtermann Methlie, handelsm. på Ullahammer og eier av tranbrenneri på Synes. 2 barn som døde små. (Se nærmere om Løegslekta i mitt skrift om Langloætta.)

3) Hanna Sophie Mecklenburg, f.16/8-1815, d.ug.

4) Henrik Holtermann Necklenburg, f.4/4-1816 (tvill) var skomaker i Ålesund, g.m. Julie. 2 barn: 1 sønn ug.

Datter Henriette Mecklenburg f.1847, d.22/6-1824 i Ålesund, g.m. megler Peter Meldahl, Ålesund. 2 barn:

a)Louise Meldahl, g.m. maskinmester Hegge, Ålesund. 2 døtre: Ingrid og Gerd Hegge.

5) Antonette Lorentse Mecklenburg, f.4/4-1816 (tvill), ug?

Madame Anna Lorentsen Abelseth ble g.2)1817 m.Hans Winggaard Friis, f.4/1-1795 på Molde, hvor faren Johan Friis var kjøpmann og hans andre hustru Maren Jentoft Mørk. Hans Winggaard Friis ble også kalt proprietær til Søvik, men også han omkom på sjøen utenfor Søvik den 21/6-1833, da båten kullseilte da han kom fra en reise. 6 barn: 1-6.

(Otto Hjort: Slægterne Friis, 1913, dels andre kilder.)

- 1) Johanne Hellebartine Sevrine Hansd. Friis, f. i Søvik 3/3-1820, g.1)m.skipper Lepsøe, g.2)m.Sivertsen, vinhandler i det hus som madame Friis fra Søvik til Kirkegt. i Ålesund, hvorfor den fikk navnet "Sivertsenlaanen".
- 2) Hanna Henriette Hansd. Friis, f.1821, d. 3/4 år gl.
- 3) Hanna Henriette Winggaard Friis, f. 12/6-1823 i Søvik, g.m. murmester Hansen, Ålesund.
- 4) Hans Winggaard Friis, f.26/6-1827, d.27/12-1892, kjøpmann i Ålesund, g.1)14/6-1854 m. Ovidia Palline Johanne Bull, f.21/11-1833, d.10/5-1856, datter til tollkasserer Jens Lemvig Bull, g.2) 9/10-1860 m. søsteren Anna Gudmanda Bull, f.18/12-1834, d.9/1-1889. 11 barn:a-k.
 - a)Hans Winggaard Friis, f.1862, d. 5 mdn. gl.
 - b)Palline Sofie Friis, f.1863, d.1871.
 - c)Jens Lemvig Bull, f.1865, d.1888.
 - d)Anna Lorentse Friis, f.1868, g.m. Fridtjof Sandberg, sønn Hans Nikolai Sandberg, f.1895.
 - e)Hans Winggaard Friis, f.22/6-1870, kjøpm. i Ålesund, ug.
 - f)Palline Sofie Friis, f.1872, d.17/11-1959, g.m.fabr. eier i Ålesund O.H. Jacobsen (Adonis). 2 barn:O.H. Jacobsen jr. - Grethe, g.m. Lars Hagfonn.
 - g)Ovidia Friis, f.1874, g.m. maleren Ragnvald Gjerløv.
 - h)Oluf Birkeland Friis, f.1876, d.1896.
 - i)Ole Christian Bull Friis, f.1879, d.1890.
 - j)Gudmanda Hansine Friis, f.1882, g.m.Hilmar Steffensen, datter Else Friis Steffensen, f.1911.
 - k)Henning Abelseth Friis, f.17/9-1884, kjøpm. i Ålesund.
- 5) Maren Jentoft Friis, f. i Søvik 1830, d. noen timer gl.
- 6) Maren Martine Friis, f.9/9-1832, g.m. Jens Landmark, lensmann i Aure.
- 4) Henninge Margrete Henningsd. Abelseth, f.1758 i Harem, d. før 1774.
- 5) Maren Henningsd.Abelseth, f. i Haram 1759, d.1798 på

Tonning, g.1778 i huset på Søvik m.handelsm. i Stryn, Ole Pedersen Tonning, f.1740, d.1824, 5 barn: a-e.

- a) Henninge Margrete Olsd.Tonning, f.og d. 1779.
- b) Else Katrine Tonning, f. på Tonning 1781, d.1847 på Vik, Stryn, g.1814 m.fanejunker og lensmann i Stryn, Peder Olsen Vik, f.1782, d. samme st. 1875. 1 barn.
 - 1)Ole Martin P.Vik, f.1817, d.1861, kand.jur., overtok embedet som hjelpelensm. hos faren, var godseier, men kausjonerte for en slektning i Ålesund som gikk konkurs, så han mistet mest alt han eide (eide bl.a. herregården Vik, Olden kirke med 18 gårder til, bl.a. på Sunnmøre, en mengde gårder i Nordfjord, en mengde verdifullt innbo i ymse stil, og mange verdifulle kunstverk, som alt ble solgt til englendere), g.m. Valborg Lilleøen, f.1827.
1 sønn Peder Elvin Vik, f. 1851, d.1873 ug.
- c) Martha Olsd.Tonning, g.m.godseier Peder Harboe Frimann, d.1849, sønn av sogneprest til Døvik, Claus Frimann, d. barnløs.
- d) Elisabet Margrete Olsd.Tonning, g.m. skriverfullmektig Martin Knoph.
- e) Peder Olsen Tonning, f.19/1-1782 på Tonning, d.3/5-1839 i Ålesund. Han fikk i 1825 kongebrev på handels og gjestgiveriet Tonning, men solgte stedet i 1829 til Petter Lund Brand. Han var allerede i 1814 bosatt på Tasken i Borgund, men flyttet i 1818 til Stenvågenes, hvor han hadde en herskkelig bebyggelse. Han var Ålesunds første ordfører og fra 1831 også tollbetjent, han var også postmester. Han var fra 1814 første stortingsmann for Møre fylke, ble gjenvalgt 1830 og var også første suppletant i fl.perioder. G.m.Johanne Marie Stub, f.1785, d.23/2-1841, datter til soren-skriver i Nordfjord, Joh.D.Stub og Maren Heiberg.
7 barn.
- 6) Charlotte Amalie Henningsd.Abelseth, f. i Haram 1762, d.1840 på Stenvåneset, g.26/6-1804 m.Christian Sevrin Honningdal, f.7/1-1770, d.1832, sønn til handelsborger i Honningdal Ole Honningdal og Mette Ch.Rue. Han var handelsm. på Stenvågenes.
- 7) Henning Martin Henningsen Abelseth, f.1766 i Haram,

d.1798 i Dyvvik i Borgund, hvor han var handelsm. og gjestgiver fra 1789 (Sunnm. tingbok 6/1-1789), solgte stedet 1797 til fogd Ole Alsing. G.1789 m.Emte Hagerup, f.1767 på Giske, d.1802 i Tusvik, datter til handelsm.Nils Hagerup og Charlotte Amalie Abelseth. Hun ble g.2)m.handelsm. i Tusvik Jens Winie. Barn:

a)Henning Martin Henningsen Abelseth, døpt 1.sønd.trin. 1790, bodde på Molde som kjøpm., d.der ca.1840, g. m.Eva Christine Bloch, som hadde gutter i losji og holdt skole på Molde, av hennes elever var Bjørnstjerne Bjørnson, brødrene Qvam, brødrene Daae og fl. Barn:

1)Johan Ulrik Henningsen Abelseth, lensm. på Nes, Hedmark, død i Tr.heim 1880, g. i Langesund 17 9. 1830 m.Julie Marie Dorthe Lemvig, f.i Fredrikstad 26/11-1810, d.på de Angelske stiftelser i Tr.heim sept.1892, hvor hun ble opptatt i okt.1868, datter til løytnant Hans Johan Julius Hammond Lemvig og Ragnhild Kristine Thrane. (Pers.Tidskr.3 r.b.1 s.52 og b.2 tillegg).

2)Hans Bloch Abelseth, underoffiser.

3)Henning Henningsen Abelseth, han var snekker og døde ug.på Ørskog 1867 som den siste av denne ætt derinne. (P.Fylling:Søndm.Persh.)

b) Charlotte Amalie Abelseth, døpt 27/6-1792, d.24/5-1796.

8) Margrete Marie Henningsd.Abelseth, f.i Haram 1767, d. 1840 i Honningdal, g.1800 i huset på Abelseth m.Nils Meckleburg, f.1773, sønn til handelsm. i Vegsund, Hans Jacob Mecklenburg og Anna Holtermann Høeg. Han var en descendent etter Ragnhild Lauritsd.Abelseth. Han fikk skjøte på gården Abelset hos Christen Møller Abelseths enke Birgitte Marie Brandal den 25/3-1800, hvor han nedsatte seg som handelsmamm. I 1818 solgte han Abelset til Bottolv Nilsen Voldset fra Sunnlyven. Slektsgården ble nå etterhvert oppstykket i flere småbruk. Margrete Abelseth og Nils Mecklenburg flyttet så til Honningdalen. De hadde ikke barn.

e)Maren Christophersd.Abelseth, f.på Abelset 1725, g.1756 m.Petter Christian Møller, sønn av sogne- degnen i Borgund Bernhard Møller og en datter til

res.kap. til Borgund hr.Johan Vindeler og Marie Klok, Maren døde uten barn i 1761, og Petter som var lensm. i Borgund døde 31/12-1793, 63 år gl.

f) Charlotte Amalie Christophersd.Abelseth, f. på Abelset 1727, d.1804 på Giske, g.1764 i huset på Abelset etter kongl.bev. m.Nils Hagerup f. i Honningdal 1729, d. på Giske 6/6-1789, sønn til handelsm.Peder Jetmundsen Honninødal og Emte Stokberg (enke etter Laurtis Olsen Abelseth, handelsm. i Honningdal, se foran). (Når Nils Hagerup annekterte Hagerupnavnet, så var det ikke på grunn av avstamning fra denne ætt, men hans mors stemor var Anne Hansd.Hagerup, g.m.enkem.Hans Stokberg, og hun var datter til Hans Reckersen Hagerup og Anne Sørensd. I siste ekteskap var der en Nils Hagerup som ble sorenskriver i Moss. Det er vel han man har ikkalt opp igjen). Nils Hagerup hadde kjøpt øya Giske i 1760 av Commerseråd Hans Holtermann for 5000 rdl., og han bosatte seg der som handelsmann Barn:

1) Christopher Abelseth Hagerup, f.på Giske 1765, d.før 1813, handelsm. på Giske og var g.m. Anna Kirstine Danholm, datter til handelsm. i Drønnen Ferdinand Danholm og Gunhild Marie Røgh (Pers. Tidskr.2 r.b.VI,s.89. Barn:

a) Charlotte Amalie, døpt 3.sønd.trin 1791, g.12/11-1810 m.Peder Elias Rønneberg, f.1789, handelsm. på Valderøy, kjøpte Giske, Han ble g.2) 1815 m.Ulrikke Antonette Juller.

Charlotte Amalie Hagerup og Peder Elias Rønneberg hadde datteren: Christofa Kristine, g.m. sognepr.Nils N.Dahl, f. 1806 i Vestnes, d.1854 i Eid. Stud.teologi m.Biskop Neumanns økonomiske støtte, ble vikarierende prest i 6 kirker, ble res.kap. til Melhus 1883, sognepr. til Eid 1841. En minnestein er reist på hans grav hvorpå der står:"Herunder hviler Støvet af Præsten, Digteren og Menneskevennen N.Dahl. Dette minde er reist ham af hans sørgende Menighet." Han var medl. av Stortinget, 1848 president og 1851 visepresident i odelstinget. Var en kjent forfatter både av prosa og poesi. 7 barn:

1)Jakob Neumann -2)Henrik Arnold - 3)Charlotte Marie. d.som barn. - 4)Walter Scott Dahl, f.21/2-

1839, d.som lagmann i Bergen 4/9-1896. - 5) Nikoline Anette Dahl, f.1841, d.1898, g.m.Georg Pharl Harbitz, sønepr. til Mandal. - 6) Konrad Neumann Hjelm Dahl, f.1843, fengselspr. - 7) Ulrikke Oluffa Dahl, f.1846, d.ug.på Stokkeland.

b) Nils Hagerup, f.5/1-1792.

c) Peter Hagerup, dpt.1.sønd. trin. 1794.

d) Ferdinand Hagerup, døpt 14.sønd. trin. 1795, proprietær på Giske, var første ordfører i Borgund 1837 til høsten 1843, da han ble lensmann i Sund og Vaage otting i Romsdal, død 1859.

e) Ole Hagerup, døpt 23.sønd.trin.1796.

f) Jens Tausen, døpt 1797.

g) Nils Johan, f.4/8-1799. (ettersl. etter fl. av disse.)

2) Emte Nilsø.Hagerup, f.på Giske 1767, d.1802 i Tusvik i Sykkylven, skifte 14/4-1803, g.1)1789 m. Henning Martin Henningsen Abelseth, f.1766, d. 1798 i Dybvik, hvor han var handelsm. (se foran). G.2)m.handelsm. i Tusvik Jens Winnie (g.1) Julianne Arentsborg, g.3) Berte Phil). (Han hadde i 1778 fått skjøte på Tusvik hos Mogens Knutsen Fauske for 248 rdl. 4 sk. Sunnm.pantebok nr.46 fol. 45.) Barn: Tvillingene Nils og Emte Julianne Arentsborg, f.1802, Nils, d.ung. Emte døde i Tusvik 1844, skifte 21/4. (S.skprk.46 f.219), g. m.Lars Tjomesen fra Riksheim, handelsm. i Tusvik. 4 barn:a-d. (han g.2) 30/5-1844 m. Marthe Sophie Astrup, se foran, ingen barn.)

a) Jens Thommesen.

b) Emte Marie Thommesen, g.m.skipsskaptain Carl Ludvig Lied, som overtok handelen i Tusvik, men hans bo ble i 1868 tatt under konkursbehandling (Sunnm. pantebok nr. 46.)

c) Ludvig Nikolai Hagerup Thommesen.

d) Thommasine Kristine Thommesen, g.m.handelsm. og banksjef i Ørskog Theodorius Flindt fra Bergen.

g) Ole Christophersen Abelseth, f.ogd.1730 på Abelset.

h) Carl Fredrik Christophersen Abelseth, f.1731, d.1738 på Abelset.

i) Margrete Marie Christophersd. Abelseth, f. og d. 1733.
j) Christen Møller Abelseth, f. 1734 på Abelset, død der 1799, overtok farsgården, hvor han bodde som handelsmann og proprietær. Han innehadde også forpaktningen av St. Margrethe præbendes gods. Han var g. i 1773 m. sitt søskenbarn Birte Margrete Brandal, f. 1719 i Vanylven, d. 26/6-1807 på Abelset, datter til hr. Rasmus Pedersen Brandal, sognepr. til Vanylven, og Elisabet Olsd. Abelseth (se foran). Da de ikke hadde barn, opprettet de i 1776 et testamente om at den lengstlevende skulle ha hele boet. Året etter mannens død, solgte Birte Margrete Brandal gården Abelset m.fl. til Nils Mecklenburg, som var g.m. brordatter til Christen Møller Abelseth, mot å få kår av gården, samt livsopphold for gamle Jan Hermann Høyrup. Etter testamentet av 25/6-1806 hadde hun innsatt som hovedarving Margrete Marie Abelseth, g.m. Nils Mecklenburg.

k) Marie Margrete Christophersd. Abelseth, f. og d. 1737.

6) Paul Olsen Abelseth, f. 1695 på Abelset, fikk på skiftet etter faren bl. a. jordegods også gården Solnør, hvortil han flyttet i 1721 og bygde opp igjen den nedrånede saken på Solnør. Den 30/6-1723 ble han g.m. Elisabet Marie Brandal, f. 1699 på Sjøholt, død 1777 på Langskipsø, datter til pers. kap. til Ørskog Jørgen Pedersen Brandal og Edel Trulsd. Krog. Brylluppet stod på Tøsse hos hennes mor, som bodde der som enke. P. Fylling forteller i sin Søndmørsk Personalhist. (s. 37) at der i 1732 ble gjort et sølvfund paa Paul Abelseths grunn, og at han som grunneier fikk 3 skjepper sølvpenger og kjøpte herfor meget jordegods. Pengene skulle være nedgravd av en stor tyv, Ketil Høgset som ble henrettet i Tr. heim (s. 43) - se også P. Fyllings Folkesagn 1878, s. 39.) Paul Abelseth døde i 1742 og ved skiftet ble hans jordegods verdsatt til 4913 rdl. 1 ort 3½ sk.

Hans enke ble i 1743 gjengift m. Knut Høg, f. 1718 i Vegsund, hvor faren Jørgen Hansen Høg var handelsmann, moren Elisabet Knutsd. Viig var en descendent etter Abelsethætten.

De ble sittende med Solnør til 1756, da eldste sønn, Jørgen Paulsen overtok gården, og de flyttet til Langskipsø, hvor Knut Høg døde i 1772, og hans hustru 5 år etter. 4 barn etter 1. ekteskap.

- a) Maren Paulsd. Abelseth, f. 1724 på Solnør, død ug. i Bergen 1746, skifte 11/6-46 i Bergen, formue 434 rdl. 5 ort 5 sk.
- b) Jørgen Paulsen Abelseth, f. 1726 på Solnør. Ifølge P. Fylling (Sønd. pershist. s. 45) skal han etter morens 2. giftermål ha reist vekk og skulle ha fartet vide om i utlandet, bl.a. i Kina. I 1749 kom han tilbake pengeløs og klædløs og i 1756 overtok han Solnør, og s.å. ble han g.m. stefarens søster Ragnhild Høeg, f. 1711, d. 1802. Da moren døde arvet han Langskipsø og Tøsse, og i 1786 døde han på Solnør. 2 barn:
- 1) Massi Jørgensd. Abelseth, f. 1757 på Solnør, død der 1838, g. 1781 m. Christen Wallin, f. i Tr. h. 1748, praktiserte 1776 på Smithneset i Ålesund som prokurator. Da Massi etter farens død arvet Solnør, flyttet de dit og han fortsatte sin prokuratorvirksomhet og var poståpner. Han var medl. av Søndmørsk praktiske landhusholdningsselskap fra 1802, og i 1812 skjenket han 150 rdl. til selskapet som skulle gå under navnet "det Solnørske legat." (Se Tidskr. for Sunnm. hist. lag 6 årg. Aagot Daae: Søndm. prakt. landh. selskap side 5-53.) De hadde ikke barn og han døde 1816. Enken Massi Abelseth ble i 1817 gjengift m. Mathias Danholm fra Drønen, men han døde etter 2 års ekteskap, og Massi solgte da i 1820 Solnør til kaptein Ludvig Daae for 5000 sp. dl. Hans slekt sitter ennå på gården. Massi ble boende på Solnør til sin død i 1838.
- 2) Maren Elisabet Abelseth, f. 1758 på Solnør, ble g. 1781 m. fogd på Sunnmøre Christian Henrik Ramshardt, f. ca. 1746, d. 1786, 39 år gl. Hun arvet etter foreldra Langskipsø og de bosatte seg der. Ved sin død var fogd Ramshardt i kassanangel for 1340 rdl. og boet dekket ikke på langt nær dette, så måtte kausjonistene betale, bl. disse var også svigerfaren Jørgen Abelseth, som var død, men enken Ragnhild Høeg måtte oppta et lån fra Reknes hospital og stille gården Solnør i pant. 4 barn:
- a. Cathette Catarine Ramshardt, f. og d. 1782. - b. Knud Mathias Ramshardt, f. og d. 1783. - c. Ragnhild Elisabet Ramshardt, f. og d. 1784. - d. Christine Marie Ramshardt, f. og d. 1786.

Maren Elisabet Abelseth ble gjengift på Langskipsø i 1797 m.kaptein Johan Arent Halle, død 1812, 59 år gl., han var de siste år helt blind. Maren Elisabet Abelseth døde 1810 uten barn i 2. ekteskap.

c) Ole Paulsen Abelseth, f.1728 på Solnør, d.ikke i kirkebok.

d) Mads Paulsen Abelseth, f.1731 på Solnør, d.1/5-1790 i Dybvik i Borgund, kjøpte gården Slinningen og ble g. 1764 med sitt nestsøsenbarn Gjertrud Margrete Reutz, datter til pers.kap. til Ørskog Peder Reutz og Bodil Dop. I 1782 solgte han Slinningen og kjøpte gården Langlo i Stranda av fogd Ole Alsings enke M. Langloe. Han hadde ikke barn.

7) Jens Olsen Abelseth, f. på Abelseth 1697, d. ug. i Bergen 1754.

Tavle 2.

Oversiktstavle over Ragnhild Lauritsdtr. Abelseths ætt.

Ragnhild Lauritsdtr. Abelseth, f.1660, d.1733, g.m. lensmann i Ørsta
Knut Nilsen Wiig, f.1659, d.1704.

Laurits Wiig, Nils Wiig, Ingeborg Wiig, Ivar Wiig, Elisabet Wiig, Margrete Wiig,
-1730, ca.1697- g.m. ca.1690- ca.1685- -1745, g.m.
handelsm. 1724. Ole Olsen lensm. g.m. Jørgen commerseråd
Haugsholm, Haugsholm, handelsm. Hansen Høeg, Hans Holter-
g.m. Else ca.1686-1748, 1678-1737, mann til
Christensd. handelsm. og handelsm. i Giske,
Froch. lensm. Ørsta. Vegsund. 1708-81.
Se tavle 3.

Knut Sandshavn, Ole Brandal, Christen Wiig, Nils, Ragnhild, Henrik, Knut,
1709-1768, g.m. Anna d.1767, 1714-93, 1735- 1738-
handelsm. Elisabet R. borger og g.m. Jørgen 1815,
Larsnes, g.m. Brandal. lensmann Jørgensen Høyeste
Else Pedersd. i Ørsta. Høeg, retts-
Langlo, 1717-90. 1720-. assessor
i Kbh.

Ingeborg Marie
Sandshavn, f.
ca. 1760.

Jørgen Jørgensen
Høeg, 1754-1796,
handelsm. på
Grimmergård i
Ålesund, g.m.
Appelone Catr.
Schønning.

Arnt J.Høeg, Ole J.Høeg, Randine J.Høeg, Sophie J.Høeg,
1783-1852, 1784-1865, 1786. 1789-1860.
handelsm.på handelsm.
Vattø, g.m. Haakonsholm.
Hanna-Dorothea Ettersl.
Røring.
3 barn.

Stamtavle 3 over fam. Høeg.

Elisabet Knutsd. Wiig, f.1685, g.m. Jørgen Hansen Høeg, 1678-1737,
handelsm. i Vegsund.

Ragnhild Høeg, 1711-1802, g.m.Jørgen Abelseth, 1726-1786. 2 barn.	Hans Høeg, 1713-59, sognepr.i Hærø, g.m. Karen Han- sen, d.1801.	Iver Høeg, Knut Høeg, f.1716, 1715-69, g.m. onke Elisa- handelsm. bet Brandal, Vegsund, 1699-1777. g.m.Anna Bagge-Holtermann. 1718-91.	Jørgen Høeg, 1720, g.m. Ragnhild Wiig. Se tavle 2.
--	---	--	--

Jørgen, Cecclie, Elisa- 1747-92, g.m. bet, sognepr.proku- Kinscr- rator C.H. vik, P.H. Fursten- g.m. Carisius. berg. Sofie Andre.	Hans, Karen, g.m. lensm. g.m. i Hærø sognepr. Christen til Brun. Borgund, Fl.Barn.Cr.Fr.	Elisabet, Mein, 1747-. 1748- 1750, g.m. 1751-87, g.m. 1827, Hans J. g.m. sognepr. g.m. Mecklen- Ludolp burg, Krohn, 1749-1800, handelsm. sognepr.handelsm. 1 sønn. Meldal, Lyster, Vegsund. 1735-85. 1741-95. Barn.	Anna Bagge, Maren, 1750, g.m. 1751-87, g.m. Arent Heide, handelsm. 1 sønn.
--	---	--	--

Nils Anna Bagge M. M. 1773- pro- g.m.Arent prie- Heide, tær, 1764-1812, g.m. handelsm. Margr. Vågnes. Abel- 7 barn. seth.	Sebastiana Iver M. 1775-. M. g.m. Chr. 1780- Calmeyer, 1855, cand.theol.han- delsm.berg, Vegsund. 1779- 1858, handelsm. Ålesund. 11 barn.	Elisabet Johan M. M. 1781- M. 1780- 1853, 1782, 1816, g.m.Carl kon- E.Rønne- torist. delsm.berg, torist. tær, Wasmuth, g.m.Anne handelsm. Lorentse Ålesund. Abelseth, 1792-1871. 5 barn.	Christine M.1784- M.1790- 1875, g.m. proprie-Ch.Fr. Wasmuth, handelsm. Ålesund. 5 barn.
---	---	---	--

Ragnhild Lauritsdtr. Abelseths

etterslekt.

B. Ragnhild Lauritsd. Abelseth, f. 1660 på Abelset, d. i Ørsta-
vik 1733, g. ca. 1681 m. lensm. i Ørsta skiprede Knud Nilsen Wiig,
f. 1659, d. 1704, sønn til lensm. Nils Ivarsen Wiig. Han tok
borgerskap i Bergen 19/12-1678 (Bergens Borgerbok 1) og drev
handel i Ørsta. I Ørsta kirke henger et epitaphium datert 28.
juli 1703 over Knud Wiig og Ragnhild Lauritsd. Abelseth med
deres 12 barn, 6 døde som små og 6 som vokste opp. (Se bilde
av epitafiet i Ørsta bygdebok 1933, s. 138). Ved skiftet etter
Knud Wiig 2/12-1704 utgjorde boets formue 4870 rdl. 4 ort 5 sk.
Der var jordegods for 2734 rdl. 1 ort. Etter mannens død over-
tar Ragnhild hans stilling som lensm. og innehadde dette embede
i hele 14 år. Ikke sammenhengende - sønnen og svigersønnen
var også lensmenn. Ved siden av dette drev hun handelen også
og betalte i konsumsjon i 1716 12 rdl. 8 sk. I 1726 har hun
overgitt handelen til svigersønnen Ole Olsen Haugsholm (Sunnm.
tingbok 19/12.) Ved siden av dette var hun kirkeverge for
Ørsta kirke og hadde tilsyn med kirkegodset som bestod av 20
gårder og gårdparter. Dessuten eide hun selv et stort jorde-
gods. Ved skiftet 14/10-1733 utgjorde hennes formue 3859 rdl.
2 ort som ble delt mellom hennes 3 døtre. 6 barn 1-6.

- 1) Laurits Knudsen Wiig, var myndig ved farens skifte i 1704
og var da handelsm. i Haugsholmen i Sande, g. m. Else Chris-
tensd. Fross, datter til borger Chr. Fross i Hatløy. Sammen
med svogeren Ole Olsen Haugsholm kjøpte han i 1723 Ørsta
kirke. I 1724 kjøpte de Sande kirke, og s.å. Vanylven kir-
ke (Sunnm. Panteb.) Han eide også meget jordegods. Han
døde ca. 1730 uten barn, enken er i 1732 oppført som eier
av jordegods.
- 2) Ivar Knudsen Wiig, f. ca. 1690, var lensm. og borger i Ørsta
1711-18. Skifte etter ham og broren Nils 10/1-1724, ar-
vinger var moren, broren og søstre. Formue 857 rdl. 5 ort
10 sk.
- 3) Nils Knutsen Wiig, f. ca. 1697, skifte 10/1-1724.
- 4) Ingeborg Knudsd. Wiig, g. m. Ole Olsen Haugsholm, f. 4/1-1686,
d. 15/1-1748. Han bodde først på Sandshavn i Sande, og i
1721 var han den hollandske konsul i Norge, Niels Sander-
sen Venvicks fullmektig over Sunnmøre (Se tingbok for Sunnm.
for 7/1-1721, da han var en hollandsk skipper som hadde

strandet ved Fjørtoft i Haram, behjelpelig ved å oversette fra hollandsk til norsk). I 1726 har hans svigermor overdratt ham sin handel i Ørstavik (Sunnm.tingb.) Han nevnes som lensmann i Ørsta fra 1725 til 44. Skifte etter ham den . 11/8-1748. Brutto 6602 rdl. 4 ort 7 sk. Netto 5749 rdl. 1 ort 2 sk. Jordegods for 51 vog. Dessuten de ovenfor omtalte 3 kirker. 5 barn: a-c.

a)Knut Olsen Sandshavn, f.1709, ble deponert som student fra Bergens katedralskole 2/8-1732, ble huslærer for sognepresten til Borgund hr. Peder Strøms barn. Hr. Hans Strøm sier i sitt forord til sin Sunnmøres beskrivelse at han nest rektor Schönning er det ingen han kan takke for så stor tjenesteferdighet når det gjalt opplysninger til boken som Knut Sandshavn, "som havde været den berømmelige rektor Stensens diciple og var vel grundet i sprogene." Han omtales også i Hans Strøms biografi av Chr. Frimann i det kongl.bibl.Køb. som den som har æren for at H.Strøm fikk så god lærdom før han kom på skole, da han til å beg. med stod meget tilbake for sine søsken. (Se ellers R.Djupe-dals art."Ei livsskildring av Hans Strøm etter Chr. Frimann" 1769 i "Tidsskrift for Sunnmøre historie lag" 1954, s.64-70.) Påvirkningen fra Hans Strøm til Sivert Aarflot og til Ivar Aasen er interessant. Hans Strøm ble i 1767 sognepr. i Volda og drev en utstrakt opplysningsvirksomhet blant folket både i skrift og tale. En av hans elever var geniet Sivert Aarflot, som 18 år gl. ble utnevnt til skolelærer av H.Strøm og som senere ble lensm. i Volda. Han kom til å fortsette Strøms opplysningsvirksomhet bl. folket og en av dem som fikk nytte godt av dette var den unge Ivar Aasen, som fikk slippe til i sønnen lensm.Rasmus Aarflots store boksamling og der fikk utvikle sitt geni

Knut Olsen Sandshavn fortsatte ikke på den akademiske løpebane, hvor han vel kunne ha drevet det langt. Han overtok i 1743 handelsstedet Larsnes etter Maren Hellekande og drev der handel til sin død 2/31768. Han fikk i 1745 kong. bev. til å ekte sitt nestsøskenbarn Else Sophie Pedersd. Langlo, f.ca.1717 på Langlo, død 1790 på Sande, datter til lensm. i Dale Peder Pedersen Langlo (1677-1729) og Birgitte Clausd. Svers (Knut Olsens morfar Knut Nilsen Wiig og Elses farmor Maren Nilsd.Langlo var søsken). En datter Ingeborg

Marie, 30 år gl. ved skifte etter moren den 20/1-1790 på Sandshavn. Hun var da ug., det er altså uriktig som Jacob Bjørlykke anfører i Tidskr. for Sunnm. Hist. lag 14/15 årg. at hun var g.m.Frants Johansen Rødset på Hatlø, og var mor til Claus Rødset, f.1747.

b) Ole Olsen Haugsholm jr., bodde på Brandal og var g.ca. 1741 m. Anna Elisabet Brandal, f.1725, datter til handelsm. Rasmus Hansen B. og Maren Olsd. f.Haugsholm. Hun arvet etter moren i 1727 halve Brandal 2v. 9 mark.

c) Christen Olsen Haugsholm, ble borger og lensm. i Ørsta, hvor han døde 1767, barnløs.

d) Nils Olsen Haugsholm, død barnløs.

e) Ragnhild Margrete Olsd. Haugsholm, d. i Dybvik 1793, 79 år gl. G.1750 m. sitt søskenbarn Jørgen Jørgensen Høeg, f. 1720 i Vegsund, d. før 1767) hvor faren Jørgen Hansen Høeg var handelsm. (1678-1737), moren Elisabet var nest yngste datter av lensm. Knut Wiig og Ragnhild Abelseth. De overtok Ørstavik, men drev ikke handel der. Sønnen Jørgen J. Høeg, f.1754, d. i Borgund 20/6-1796, kjøpte 20/5-1779 handelsstedet Grimmergård i Ålesund av Kristiansundskjøpmannen William Leslie (Sunnm. tingbok). Han var g.m. Appelone Catr. Schönning (datter til handelsm. Arent Schönning på Grøtø) som i 1805 solgte Ørstavik til Vebjørn Svendsen Raunsgård for 3000 rdl. 6 barn. 1-6.

- 1) Arnt J. Høeg, f.1783, d.1862, handelsm. på Vattø i Ulstein, g.m. Hanna Dorothea Røring, f.1772 på Stordalsholmen, datter til handelsm. på Stordalsholmen og fra 1778 på Slinningen, Hans Brodersen Røring og Magdalene Madsd. Widerøe, som var en descendent etter slekten Holck i Flovik i V es (se mitt skrift om slekten Holck, 1960). 3 barn.
- 2) Ole J. Høeg, f.1784, d.1865, handelsm. på Håkonsholm i Ulstein, men det skal ha gått dårlig med handelen. Skal ha stor ettersl. i Oslo, sørlandet og i U.S.A.
- 3) Randine J. Høeg, f.1786.
- 4) Sophie Marie Meldahl Høeg, f.4/12-1789 i Borgund, d. 1860.
- 5) Sevrin Martinus Meldahl Høeg, f.18/3-1788, d. $\frac{1}{2}$ år gl.
- 6) Sevrin Høeg, f.1 sønd.trin. 1792, d.1802.
- 5) Elisabet Knutsd. Wiig, f. i Ørsta 1685, g.1710 m. handelsm. i Vegsund i Borgund Jørgen Hansen Høeg, f.1678, d.1737. (Slekteboka for fam. Holtermann, 1902 anfører uriktig at Jørgens kone var datter til sognep. i Borgund Knut Mann.

Skifte etter denne viser at han ikke hadde barn.) Han var 1) fogdefullmektig i Nordfj. senere konstituert søenskriver på Sunnmøre. 5 barn a-e.

a) Ragnhild J.Høeg, f.1711, d.1802 på Solnør, g.m.Jørgen Abelseth på Solnør, se foran om dem.

b) Han J.Høeg, f.1713, d.18/12-1759, sognepr. til Hærø 53-59, g.m.Karen Hansen, d.1801. Han var dep. fra Bergens skole 1736, pers.kap.til Holmedal, res.kap. 1744. 5 barn. 1-5.

1) Jørgen H.Høeg, f.13/4-1747, d.24/5-1792 ut.barn, stud. 1765, kand.teol. 1767, huslærer forskj. steder, res.kap. i Kinservik 1775, sognepr.1787, g.m. Sofie Andre fra Danmark.

2) Cecelie H.Høeg, g.m. prokurator P.H.Carisius.

3) Elisabet H.Høeg, g.m.C.H.Furstenberg.

4) Hans H.Høeg.

5) Karen S.Høeg, g.4/10-1785 m.lensm. i Hærø Christen Brun. De hadde fl.barn, hvorav Thurine Elisabet, f.1786, d.1845 var mor til P.C. Asbjørnsen, f.1812, d.1885, den bekjente eventyrsamler.

c) Iver Jørgensen Høeg, f. i Vegsund 1715, d.1769, handelsm. i Vegsund, g.4/11-1745 m.Anna Bagge Holtermann, f.1718, d.3/11-1791, datter til handelsm. på Gamlem Henrik Henriksen Holtermann (1883-1728) og Meinc Hansd.Stokberg. 10 barn: 1-10.

1) Nils Iversen Høeg, f.1748, omkom 1778 på en reise fra Vestindia til Amsterdam, skifte 1/8-1780.

2) Henrik Iversen Høeg, f.1753, omkom 1784 utenlands.

3) Elisabet Margrete Iversd.Høeg, f.1747, g.1)10/11-1767 m. Christian Frederik Meldahl, f.1735 på Ratvik prestegård, d.1785, sønn til sognepr. til Borgund, Augustinus Meldahl og Ingeborg Hansd.Grøn. Etter å ha blitt privat undervist gikk han på Bergens offentlige skole, stud. 1754, eks.1756 i Købh. Var fra 1758 privatlærer for sognepr. til Hitra, Ludv.Fr.Broch, ble 1761 res.kap. til Veø, 1761 res.kap. til Sparbo kall, men året etter ble han res.kap. til Borgund, hvor han i 1774 ble sognepr. Ingen barn. G.2)m.enkem.handelsm. i Stryn, Peder Tønning.

4) Meine Katharine Iversd.Høeg, f.1748, d.14/10-1827, g. 10/11-1767 m.enkem. Ludolf Krohn, f. i Bergen 24/10-1741, d. i Lyster 27/2-1795, sognepr. til Norddal: 1772-85,

sognepr. til Lyster 1785-95. (Om ettersl. se Norddalens ættebok av sognepr.Tafjord.)

- 5) Anna Bagge Iversd.Høeg, f.1750, g.19/11-1772 i Vegsund m.
Hans Jacob Mecklenburg, f.1749, d.19/2-1800, handelsm. i
Vegsund. 10 barn:a-j.
 - a) Nils Hansen Mecklenburg, f.1773, g.1800 m.Margrete M.
Abelseth, er behandlet foran.
 - b) Anna Bagge Mecklenburg, f.1774, g.1795 m. enkem.Arent
Heide, f.1764, d.8/6-1812, skifte beg.20/7-1812 og varte
i 2 år. Boets bruttoformue 16160 rdl. 2 ort 1 sk., gjeld
og sk.omkostn. 9385 rdl. Han var handelsm. på Vågnes i
Borgund, sønn til handelsm. Johan Arnoldus Heide og Maren
Malene Morsing. 7 barn: 1-7.
 - 1) Hans Jacob Heide, f.31/1-1796.
 - 2) Maren Birgitte Heide, f.1797, g.m.lensm. i Borgund,
Simon Kildal Lund. Barn:
 - a) Rebekka Elisabet Kildal Lund, g.m. kjøpm. i Ålesund
Hans Andr Hansen Widerøe, f.1813 på Tyskholmen. (Han
var en cognatisk descendent etter slekten Holck, se
mitt skrift om denne slekt.)
 - b) Emelie Rebekka Vilson Lund, g.m. kjøpm.Krey (Jochum?)
Hansen Widerøe, f.1828.
 - c) Anna Nikoline Lund, g.m. kjøpm.Hans Fugleberg i Åle-
sund.
 - d) Thomas Hammond Heide Luns, kjøpm. i Ålesund.
 - e) Michael Kildal Lund, lensm. i Vanylven.
 - 3) Anna Bagge Heide, døpt 15..s. trin. 1798.
 - 4) Henninge Birgitte Fester Heide, døpt 7/2-1800, d.før
) 1812.
 - 5) Henning Ulrich Morsing Heide, f.1805, glassmester i
Ålesund.
 - 6) Nikolai Heide, f.1808, stud., bodde for det meste på
Vågnes, hvor han døde ug. 1886.
 - 7) Sebastianne Karoline Heide, f.1810, g.m.kjøpm.Hans
Jacob Mecklenburg, kjøpmann.
 - c) Sebastianne Hansd.Mecklenburg, f.1775, g.m.Christopher
Calmeyer, cand.Theol. v.militærinstituttet i Fredrikshald.
 - d) Iver Jørgen Hansen Mecklenburg, d.19/5-1779, 3 uker gl.
 - e) Iver Fredrik Hansen Mecklenburg, f.10/3-1780, d.12/5-
1855, handelsm. i Vegsund, g.13/8-1804 m.Elisabet Broch-
mann, f.14/5-1785, d. før 1812.

- f) Elisabet Marie Hansd. Mecklenburg, f. 8/6-1781, d. 30/3-1853, g.m. (1811) kjøpm. i Korsen i Ålesund Carl E. Rønneberg, f. 10/8-1779, d. 1858. (Om deres barn og etterslekt, se Tidsskrift for Sunnm.hist.lag, 4 årg.s.26-44.)
- g) Johan Hansen Mecklenburg, f. 1782, kontorist hos fogd Andr. Landmark.
- h) Henrik Holtermann Mecklenburg, f. 1784, d. 1816, g.m. Anna Lorentse Abelseth. Hun og deres etterslekt er behandlet foran.
- i) Anna Catrine Hansd. Mecklenburg, d. 11/6-1789, 8 uker gl.
- j) Christine Fredriche Elisabet Hansd. Mecklenburg, f. 1790, døpt 4. s. i avd., d. 1875 i Ålesund uten barn, g.m. handelsm. i Einarvika i Ålesund, Christian Fr. Wasmuth, d. 1864. Fru Wasmuth opprettet 13/2-1871 et testamentarisk legat til Ålesund kommune for a) et asyl for fattige foreldreløse barn, b) et asyl for fattige trengende fruentimmer. (Tidsskr. S.H.L., 4. årg. s. 12.)
- 6) Ingeborg Catrine Iversd. Høeg, f. i Vegsund 1755, d. ung? nevnt 1780.
- 7) Maren Iversd. Høeg, f. 1751, d. 20/6-1787, g. 1786 m. Arent Heide, handelsm. på Vågnes. 1 sønn, Martin Arnoldus Heide, f. 1787, sjømann, d. i Amerika.
- 8) Cort Iversen Høeg, d. 18/10-1762, 10 uker gl.
- 9) Gunild Sussanne Iversd. Høeg, d. 1/4-1765, 4 mnd. gl.
- 10) Hans Iversen Høeg, f. ca. 1761, nevnt 1780.
- d) Knut Jørgensen Høeg, f. 1716 i Vegsund, d. 1772 på Langskipsø, g. 1743 m. enke Elisabet Brandal, enke etter Paul Abelseth på Solnør. (Se foran.)
- e) Jørgen Jørgensen Høeg, 1720-. g.m. sitt søskenbarn Ragnhild Wiig (se foran).
- 6) Margrete Knutsd. Wiig, død 1745, g.m. commerseråd Hans Holtermann, f. 1708, d. 1781, sønn til Henrik Henriksen Holtermann (1683-1728), hanselsm. på Gamlem i Borgund, og ~~Meine~~ Hansd. Stokberg. Samfrendeskifte etter Margrete ble holdt 5/6-1747 mellom hennes mann og to sønner Henrik, 12 år og Knut, 9 år. Brutto 4457 rdl. 1 ort 2 sk., jordegodset 2634 rdl. Sønnen Knut H. Holtermann var høyesterettsassessor i København og døde 5/4-1815, g.m. Ursulla Beate Linde.

Commerseråd Holtermann kjøpte 1750 øya Giske av Martinus Hørlock, og den 7/11.s.å. fikk han skjøte på Giske kirke for 40 rdl. fra kong Fredrik V. Kirken var da uten tak, men Hans Holtermann lot da kirken sette i stand igjen og reddet den av ødeleggelsen. Daværende kapellan i Borgund Hans Strøm lot da oppsette et epitafium i kirken, hvor han på latin varmt hyller redningsmannen av dette smukke byggverk fra Giskeættens dager. Holtermann drev handel på Giske og på Tyskholmen i noen få år. Han solgte i 1760 Giske for 5000 rdl. til Nils Hagerup, og han flyttet til Østråt, som han hadde kjøpt 13/12-1760 av enken etter canselliråd S. Dass. (Se ellers Slægebogen for fam. Holtermann, av oberstløytn. O. Holtermann, Trondheim 1902.)